

Til lovforslag nr. L 5. Betænkning afgivet af landbrugs- og fiskeriudvalget den 27. oktober 1983

Betænkning

over

Forslag til lov om rentesaneringsydelse til landbruget m.v.

Udvalget har behandlet lovforslaget i flere møder og har herunder stillet spørgsmål til landbrugsministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Socialdemokratiet har ønsket løsning på to hovedproblemer for landbruget.

Dels en finansieringsreform, der var fremadrettet, og som kunne give landbruget bedre investeringsmuligheder og give de unge landmænd en rimelig chance for at etablere sig.

Dels en gældsafsløsningsordning, så de landmænd, der i dag har en uoverkommelig gæld selv på veldrevne bedrifter, kunne blive frigjort for nogle af gældsbyrderne.

Regeringens målsætning var oprindeligt den samme, derfor diskussionen om grønne obligationer, investeringsobligationer m.v. Men regeringen opgav at få løst de to problemer og foreslog så i stedet almindeligt rentetilskud i en årrække.

Rentetilskuddene vil blive ydet på et tilfældigt grundlag. Landmænd med stort privat forbrug vil have størst mulighed for at opnå tilskuddene. Det kan også være afgørende for tilskud, om man har købt f.eks. mejetærsker det ene år eller det andet. Rentetilskuddene gives til allerede foretagne investeringer, nogle endda 10 år gamle.

En hovedindvending mod forslaget er, at det i stor udstrækning er tilfældigheder, der

afgør, hvem der er omfattet af loven, og hvilket beløb den enkelte landmand vil få de næste år. Forslaget betyder, at samfundet i 1990'erne kommer til at give tilskud til 20 år gamle investeringer udmålt på et tilfældigt grundlag, hvilket er uansvarligt.

Samtidig hermed pålægger regeringen landbruget en lang række afgiftsforhøjelser. Den største er, at landbruget skal betale alle omkostningerne ved kødkontrollen.

Landbruget bliver pålagt nye årlige afgifter på ca. 150 mill. kr. Regeringen rammer på denne måde produktionen direkte.

Ud over dette pålægger regeringen også landbruget en ny arbejdsgiverafgift.

Regeringen tager med den ene hånd og giver med den anden. Det er der ikke meget landbrugspolitisk perspektiv i, og derfor kan socialdemokratiet ikke støtte regeringens forslag.

Socialdemokratiet har bemærket, at både landbrugsministeren og landboforeningernes formand har sagt, at når rentesaneringsloven var vedtaget, så ville landbrugets kriseproblemer være løst, hvorefter landbruget ikke vil bede om flere særordninger.

Socialdemokratiet frygter, at de nye rentetilskud ikke vil være i stand til at standse kommende tvangsauktioner, og socialdemokratiet beklager, at regeringen ikke har ønsket at forhandle en egentlig løsning på landbrugets gælds- og finansieringsproblemer med partiet.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Socialistisk folkeparti har gang på gang peget på, at det nuværende danske landbrug